

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 52 din 31.01.2024

Dosar nr.: 64/2023

Petiția nr.: 810/02.02.2023

Petenți:

Reclamată: ROMATSA R.A.

Obiect: discriminare în domeniul angajării și profesiei. Utilizarea unor metode preferențiale de recrutare, de formare și de angajare a personalului

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților:

.....

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate:

ROMATSA R.A. – Bd. Ion Ionescu de la Brad nr. 10, CP 18-90, sector 1, București

II. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin adresele nr. 810/02.03.2023 și 1646/02.03.2023 a citat părțile pentru 28.03.2023.

5. În adresa menționată, Colegiul director a invocat din oficiu excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru înlăturarea consecințelor faptelor de discriminare și restabilirea situației anterioare.

6. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petenților

7. Petenții, un grup de controlori de trafic aerian, absolvenți ai Școlii Superioare de Aviație Civilă, promoția 2019, au înaintat o petiție Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru a sesiza faptul că reclamata continuă să organizeze noi sesiuni de recrutare, formare a unor persoane necalificate cărora le asigură locuri de muncă în detrimentul celor care au absolvit deja toate sesiunile de pregătire și formare profesională, deținând licența de controlor de trafic aerian.

8. Prin Hotărârea 170/18.02.2020, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a soluționat petiția nr. 6654/05.11.2019 constatând, în unanimitate, o formă de discriminare indirectă exercitată de partea reclamată pentru care a dispus aplicarea amenzii contravenționale de 10.000 lei. Hotărârea a fost contestată de

partea reclamată la Curtea de Apel București, fiind solicitată anularea actului administrativ. Prin Sentința civilă nr. 1482/16.11.2021, Curtea de Apel București a respins ca fiind neîntemeiată contestația reclamatei. La momentul soluționării prezentei spețe de către Colegiul director, partea reclamată a formulat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel București, cauza aflându-se pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu termen la data 17.01.2024, termenul de pronunțare fiind amânat pentru 30.01.2024.

9. Astfel, petenții sunt controlori de trafic aerian (CTA), absolvenți ai Școlii Superioare de Aviație Civilă, promoția 2019, deținând licență de controlor de trafic aerian stagiar emisă de Autoritatea Aeronautică Română, și se consideră discriminați de reclamată pentru că aceasta preferă o metodă de selecție, formare profesională și ocupare a posturilor, acestora îngrădindu-se accesul la angajare și exercitare a profesiei. Petenților nu li se oferă posibilitatea de a-și dovedi calitățile și pregătirea profesională, de a fi selectați pentru ocuparea unui post în cadrul reclamatei deoarece dețin o licență obținută pe cheltuiala lor, în afara ROMATSA, în urma pregătirii de specialitate din cadrul Școlii Superioare de Aviație Civilă.

10. Reclamata preferă să recruteze personal necalificat pe care să-l formeze profesional, aceasta semnând un contract de angajare pe o perioadă determinată, respectiv durata cursului de formare profesională. Prin metoda FEAST, reclamata utilizează o formă mascată pentru a asigura locuri de muncă doar pentru proprii absolvenți.

11. Petenții se confruntă de 4 ani cu imposibilitatea de a participa la sesiunile de recrutare prin metoda FEAST, întrucât reclamata impune condiția de excludere a candidaților care dețin o diplomă de controlor de trafic aerian stagiar. Astfel, discriminarea se naște prin faptul că testul FEAST este interzis persoanelor care dețin deja o licență de controlor de trafic aerian și se adresează exclusiv persoanelor care se înscriu în vederea începerii pregătirii pentru obținerea licenței de CTA.

12. Petenții arată că această metodă de recrutare este folosită și în alte țări însă în mod corect, nu ca în România, metoda trebuind utilizată doar în momentul în care nu mai există disponibilitate de controlori de trafic aerian licențiați.

13. Prin această metodă indirectă de recrutare petenții sunt discriminați, deși dețin același tip de licență ca cei pregătiți de reclamată din fondurile Regiei, deoarece pentru aceștia nu s-au mai organizat perioade în care pot fi evaluați sau să li se ofere posibilitatea de a se angaja. Reclamata, în mod curent, folosește metoda FEAST de recrutare, reprezentând modalitatea exclusivă de recrutare a personalului necesar ocupând pozițiile disponibile de controlori de trafic aerian.

14. Petenții arată că reclamata este unicul furnizor de servicii de trafic aerian din România, regie aflată în subordinea Ministerului Transporturilor și, prin susținerea testării FEAST ca unică formă de selecție și recrutare a controlorilor de trafic aerian (CTA), aceștia sunt excluși din procesul de selecție, restricționându-li-se dreptul de a putea accesa o poziție de controlor de trafic aerian în cadrul regiei, din cauza licenței pe care o dețin.

15. Petenții subliniază faptul că, deși s-a stabilit deja prin Hotărârea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, menținută prin Hotărârea Curții de Apel București, că această practică este discriminatorie, reclamata vine în completare, în cadrul „Regulamentului de selecție” la secțiunea „10. Rezultate obținute” cu justificarea privind aplicarea FEAST: „10.1 Rezultatele obținute de candidați în urma testării sunt

interpretate de către userii FEAST în concordanță cu condițiile, cerințele și recomandările de utilizare și interpretare a rezultatelor prevăzute de organizația EUROCONTROL în calitate de deținătoare a testului FEAST. Vor fi selectați acei candidați care dețin abilitățile și calitățile necesare exercitării profesiei de CTA astfel încât să fie cât mai scăzută, chiar zero, probabilitatea de eșec pe durata pregătirii inițiale pentru obținerea licenței CTA stagiar.”

16. Astfel, petenții susțin că, în contextul în care reclamata, așa cum a declarat în regulamentul anterior menționat, ar fi dorit să reducă, chiar la „zero”, probabilitatea de eșec în obținerea licenței de CTA stagiar, ar fi putut să angajeze direct persoane posesoare de licență de stagiar, așa cum dețin aceștia. Petenții consideră că această manifestare, prin selecția FEAST, nu este utilizată cu acest scop ci este utilizată pentru a monopoliza formarea și angajarea controlorilor de trafic în cadrul instituției, formă deja stabilită ca fiind discriminatorie.

17. Mai mult decât atât, petenții arată anunțul de promovare al sesiunii de selecție, al cărei conținut atestă actul de discriminare: *„RA Romatsa organizează o sesiune de selecție în vederea pregătirii candidaților declarați „admiși” la toate cele 3 etape – test FEAST I, Test FEAST II și Test FEAST III – interviu. Pentru obținerea licenței de controlor de trafic aerian (CTA stagiar) nu sunt acceptați candidații care dețin sau au obținut licența CTA stagiar sau licența CTA”*

18. Petenții susțin că au cunoștință că la nivelul instituției a devenit de notorietate afirmația cu privire la săvârșirea actelor de discriminare: *„Ne permitem să plătim amenzile de discriminare, nu trebuie să schimbăm nimic.”* Din această cauză, aceștia consideră că reclamata nu va îndrepta cauza.

Sușinerile reclamatei

19. Reclamata invocă excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru aspectele ce țin de interpretarea și aplicarea legii.

20. Totodată, reclamata solicită clasarea petiției, arătând că Hotărârea 170/2020 a fost contestată și se află în faza procesuală de recurs pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, nefiind definitivă. Cu acest argument, reclamata consideră că CNCD soluționează aceeași speță, pentru care s-a adoptat deja o soluție.

21. Reclamata susține că nu discriminează petenții, justificând că are dreptul de a stabili oportunitățile angajării, în cazul de față ocuparea posturilor operative privind recrutarea și selecția controlorilor de trafic stagiați cu respectarea procedurii proprii de angajare.

22. Aceasta argumentează că nu se poate vorbi de o restricționare a dreptului petenților, atât timp cât reclamata nu și-a exercitat dreptul de a recruta și selecta controlori de trafic aerian stagiar, cu licență deja deținută de către petenți. Cursul de pregătire inițială este absolvit deja de petenți și din acest motiv sunt excluși de la recrutarea prin metoda FEAST.

23. Anunțul prin care petenții consideră că sunt excluși este de selecție de personal în vederea unei pregătiri inițiale și nu de angajare.

24. Reclamata susține că anunțul de selecție la care fac referire petenții se referă la controlorii de trafic aerian „ab initio”, adică cei fără pregătire, selectați în vederea asigurării pregătirii și pentru obținerea licenței.

25. Astfel, reclamata arată că deși cei 12 controlori de trafic aerian, posesori de licență

CTA stagiar, promoția 2019 a Școlii Superioare de Aviație Civilă, consideră că prin susținerea testării FEAST ca unică formă de selecție și recrutare a controlorilor de trafic aerian (CTA) sunt excluși din procesul de selecție și le este restricționat dreptul de accesare a pozițiilor de controlori de trafic aerian în cadrul regiei, respectivul drept nu a fost născut, întrucât anunțul a vizat selectarea de personal care să urmeze cursul de pregătire inițială, implicând personal care nu deține licență CTA stagiar și/ sau licență CTA, nefiind un concurs pentru ocupare de posturi, a căror condiție de ocupare este deținerea unei licențe cel puțin de CTA stagiar.

26. Reclamata susține că se face confuzie între personalul care nu deține licență CTA și care va urma cursul de pregătire inițială în vederea obținerii licenței CTA stagiar și petentii care au absolvit deja acest curs și dețin deja această licență.

27. Reclamata subliniază faptul că selectarea de personal care să urmeze un curs de pregătire inițială este un demers diferit față de procedura de angajare pentru ocuparea de posturi operative de CTA stagiar, care este reglementată la nivel intern.

28. În funcție de necesarul de personal CTA, reclamata organizează sesiuni de recrutare și selecție de personal, care să urmeze cursurile de pregătire inițială în vederea obținerii licenței de CTA stagiar, cu calificările aferente în funcție de repartizarea acestora pe unități de trafic, precum și pregătirea în cadrul unității (UTP), necesară pentru obținerea licenței CTA cu autorizările asociate.

29. Reclamata susține că în practică s-a demonstrat că cea mai eficientă metodă de a forma CTA (în ceea ce privește atât timpul, cât și resursele umane și financiare alocate) este de a selecta candidați folosind o metodă certificată (FEAST) și de a-i pregăti în cadrul organizației proprii, garantându-se astfel, formarea adecvată (standarde de calitate și siguranță) care să corespundă exact necesităților operaționale ale furnizorului de servicii.

30. La nivel european, Eurocontrol împreună cu statele membre au analizat metodele cele mai eficiente pentru selectarea de personal care să fie format ca CTA, pornind de la un set de abilități, calități native esențiale pentru această meserie. Dintre acestea, setul de teste FEAST (First European Air Traffic Controller Selection Test) a îndeplinit cu succes condițiile impuse.

31. Reclamata arată că din anul 2011 ROMATSA este certificată de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, ca organizație de pregătire CTA, în cadrul căreia sunt pregătiți atât CTA cu licență în termen de valabilitate în vederea menținerii competenței și autorizărilor asociate licenței, cât și personalul ab-initio. Organizația de pregătire folosește, fără costuri suplimentare, facilitățile reclamatei (simulatoare care reproduc cât mai fidel sistemul actual de dirijare), instructori, lectori și evaluatori din cadrul reclamatei, atât pentru pregătirea personalului ab-initio (pregătire inițială), cât și pentru pregătirea CTA (cursuri de perfecționare sau cursuri de obținere autorizări suplimentare). Prin procesul de pregătire realizat în cadrul organizației de pregătire a controlorilor, folosind personal propriu de specialitate (experți în domeniul aeronautic, instructori calificați, cu experiență îndelungată în dirijarea traficului aerian în spațiul aerian al României, controlori cu vechime în mediul operațional) regia se asigura de continuitatea furnizării unor servicii eficiente și sigure în mod continuu.

32. Astfel aceasta susține că este singura instituție din România care poate asigura un ciclu complet a unui controlor, de la pregătirea de bază și până la obținerea unei calificări

specifice pentru a putea dirija traficul aerian într-una din unitățile de trafic aerian din țară (turn de control (TWR), unitate de control al apropierii (APP) sau centru de control regional (ACC)).

33. Reclamata susține că are adoptată o procedură complexă de angajare a controlorilor de trafic aerian în concordanță cu reglementările internaționale aplicabile activității acesteia. Angajarea în cadrul reclamatei poate fi realizată doar cu respectarea condițiilor legale (art. 30 C.Muncii prin concurs/examen) și a procedurilor interne aplicabile.

34. Astfel, reclamata subliniază faptul că Romatsa, ca orice altă organizație are dreptul de a stabili oportunitatea angajării. Asigurarea necesarului de CTA se realizează în conformitate cu notificarea de siguranță nr. 5/08.04.2017, care stabilește modul de calcul al necesarului minim de CTA pentru fiecare subunitate, precum și cu respectarea PIN 0253.

35. Reclamata susține că nu se poate vorbi de o restricționare a dreptului petenților, căât vreme Romatsa nu și-a exercitat propriul drept de a recruta și a selecta personal operativ CTA stagiar, care să dețină licența CTA stagiar, așa cum dețin petenții.

36. Angajarea de personal este un drept și nu o obligație a unei entități, fiind inclusă în aria decizională a managementului și se realizează în conformitate cu planul de administrare al fiecărei organizații. Terțele persoane nu au legitimitate pentru a interveni în procesul decizional. Dreptul petenților de a participa la recrutare și selecție pentru a putea fi evaluați în vederea dovedirii aptitudinilor operaționale este subsecvent momentului decizional în care Romatsa stabilește recrutarea și selecția de CTA stagiar. Astfel, este neîntemeiată susținerea petenților.

37. Rezultă astfel că, Romatsa are o procedură de angajare aplicabilă în cazul petenților, ale cărei prevederi sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.

38. Reclamata a prezentat o schemă a succesiunii etapelor de pregătire a oricărui CTA pentru o înțelegere mai completă a procesului prin care o persoană oarecare poate deveni controlor, precum și momentele din aceste procese în care se află cei selectări de ROMATSA și, respectiv, petenții.

39. Pregătirea inițială este destinată solicitanților unei licențe de controlor de trafic aerian stagiar sau CTA solicitanți ai unei calificări sau autorizări a calificării suplimentare sau solicitanți ai reînnoirii unei autorizări de unitate în urma unei întreruperi a exercitării privilegiilor licenței CTA de patru ani sau mai mult în cazul în care nu promovează evaluarea competenței înaintea începerii pregătirii în cadrul unității și conduce la eliberarea unei licențe de controlor de trafic aerian stagiar sau la eliberarea unei calificări suplimentare și, după caz, la eliberarea unei autorizări a calificării.

40. Reclamata subliniază faptul că a organizat o selecție de personal care să urmeze cursul de pregătire inițială, curs pe care petenții l-au absolvit deja în cadrul Școlii de Aviație Civilă.

41. Astfel, reclamata precizează că selecția organizată de către Romatsa pentru a urma un curs pe care cei 12 petenți l-au absolvit deja, nu are cum să îi discrimineze, în plus, din cei 12 petenți, nouă dintre aceștia au participat la selecții anterioare prin metoda FEAST la ROMATSA, de una sau mai multe ori, neobținând rezultate care să îi claseze printre cei selectați să participe la cursul de pregătire inițială. Mai mult, reclamata precizează că aceștia, la sfârșitul anului 2018 (anterior ca petenții să înceapă cursul la

Școala Superioară de Aviație Civilă), au început înscrierile pentru sesiunea de selecție desfășurată în 2019 și nu dețin informații ca vreunul dintre petenți să se fi înscris să participe la această selecție și să fi fost refuzat.

42. Reclamata menționează faptul că, testul FEAST este folosit ca instrument de selecție în 40 de țări de către 50 de furnizori de servicii de trafic aerian, din Canada până în Singapore. În Uniunea Europeană, cu excepția Greciei și a Franței, toți furnizorii de servicii folosesc acest instrument.

43. Reclamata face referire la raportul Curții de Conturi a României nr. 5427/26.03.2021 care a reținut „ROMATSA aplică instrumente le recunoscute și validate la nivel european pentru selecția și recrutarea de controlori de trafic aerian”.

44. Reclamata explică faptul că se acoperă necesarul de personal prin formarea în cadrul propriei organizații de pregătire, ținând cont de factori precum predicțiile de număr de pensionări, cele de evoluție a traficului aerian la diferitele subunități sau a programului de funcționare al acestora precum și factori imprevizibili precum pierderi de licență prin inaptitudine medicală sau, așa cum s-a întâmplat de mai multe ori, decese înaintea pensionării. Calculele necesarului de personal referitoare la factorii previzibili se fac ținând cont de perioada de pregătire necesară obținerii licenței CTA, astfel încât personalul selectat în 2022 pentru a urma un curs de formare inițială va ajunge să obțină licența CTA în cursul anului 2024 - 2025.

45. Reclamata arată că din documentele atașate rezultă că petenții trebuie să fie evaluați în calitatea lor de deținători de licența CTA Stagiar și nu ca ab initio pentru a susține FEAST. În momentul în care reclamata va scoate la concurs posturi de CTA Stagiar, petenții vor putea participa conform licenței pe care o dețin. În procedură proprie de angajare a R.A Romatsa se prevede atât posibilitatea recrutării de CTA ab-initio cât și posibilitatea recrutării de CTA/CTA stagiar (cazul petenților). Conform Procedurii interne de angajare 0253, pentru ocuparea posturilor operative de CTA ab inițiu sunt prevăzute condiții de participare la sesiuni de recrutare și selecție, diferite față de cele prevăzute pentru ocuparea posturilor operative de CTA/CTA stagiar, ce sunt enunțate în anunțul de participare care se publică după stabilirea oportunității angajării de către R.A Romatsa, Testul FEAST fiind una dintre etapele ce se necesită a fi parcurse de către persoanele care și-au declarat disponibilitatea de a deveni CTA ab-inițiu, deoarece, spre deosebire de persoanele care dețin o licență CTA stagiar, acestora din urmă presupunem că nu li s-au evaluat aptitudinile în vederea parcurgerii cursului de formare inițiată obținerii licenței, dar nu avem nici un fel de informații despre ce aptitudini au fost testate și nici nivelul acestora.

46. Reclamata precizează că, după finalizarea evaluării prin metoda testului FEAST, a persoanelor care și-au declarat disponibilitatea de a deveni CTA ab-inițiu, participanții care au trecut testul sunt repartizați la subunitățile Regiei, în funcție de rezultatele obținute. Înainte de începerea cursurilor de pregătire profesională aceștia devin angajați ai Romatsa, cu contract individual de muncă pe perioadă determinată, cu timp parțial de 6 ore/zi, fiind încheiat totodată și un contract de școlarizare, ale cărui obligații contractuale trebuie respectate deopotrivă, atât de angajator cât și de angajat.

47. Argumentul petenților „*în condițiile în care Romatsa aplică în continuare ca unică formă de selecție și recrutare metoda FEAST nu putem și nu vom putea accesa niciodată o poziție de CTA la nivel național prin simplu fapt că deja deținem o licență de CTA*” este

considerat de reclamată ca fiind nefondat, câtă vreme potrivit procedurii interne pentru ocuparea posturilor operative de CTA/CTA Stagiar sunt prevăzute condiții de participare la sesiuni de recrutare și selecție, diferite față de cele prevăzute pentru ocuparea posturilor operative de CTA ab inițiu.

48. Față de susținerea petenților că a devenit de notorietate afirmația cu privire la săvârșirea actelor de discriminare „Ne permitem sa plătim amenzile de discriminare, nu trebuie sa schimbăm nimic”, reclamata susține că este doar o afirmație tendențioasă și defăimătoare, care urmărește inducerea în eroare și dorința ca autoritățile statului, investite cu soluționarea petiției, să-și formeze o opinie falsă și deformată asupra sa.

IV. Cadrul legal aplicabil. Motivele de fapt și de drept

Constituția României

Art. 16

(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

Art. 41

(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.

Ordonanța Guvernului nr. 137/ 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată:

Art. 1

(1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege.

(2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:

(i) dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva șomajului, la un salariu egal pentru muncă egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare;

Art. 2 alin 3

Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.

Art. 6.

Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o

activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenență sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârsta sau de apartenență sa la o categorie defavorizată.

49. Potrivit dispozițiilor art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008, „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.

50. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul urmează să analizeze excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu.

51. Colegiul director urmează să respingă excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru aspectele ce țin de interpretarea și aplicarea legii în raport cu obiectul petiției, întrucât prezenta speță se referă la restricționarea dreptului la muncă prin aplicarea unei anumite metode preferențiale de selecție de către angajator.

52. În fapt, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.), reține că prin Hotărârea 170/18.02.2020, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a soluționat petiția nr. 6654/05.11.2019 constatând, în unanimitate, o formă de discriminare indirectă exercitată de partea reclamată pentru care a dispus aplicarea amenzii contravenționale de 10.000 lei. Hotărârea a fost contestată de partea reclamată la Curtea de Apel București, fiind solicitată anularea actului administrativ. Prin Sentința civilă nr. 1482/16.11.2021, Curtea de Apel București a respins ca fiind neîntemeiată contestația reclamatei. La momentul soluționării prezentei spețe de către Colegiul director, partea reclamată a formulat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel București, cauza aflându-se pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu termen la data 17.01.2024, termenul de pronunțare fiind amânat pentru 30.01.2024 și apoi pentru 07.02.2024.

53. În prezenta speță, supusă soluționării, membrii Colegiului director constată că, la 4 ani distanță de prima petiție, petenții au revenit în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării susținând că reclamata continuă forma mascată de angajare a personalului preferat de aceasta, personal necalificat pe care să-l instruiască intern, pe durata cursurilor candidații având contract de angajare pe perioada determinată, a susținerii cursurilor și, la absolvirea lor, un post asigurat în structurile acesteia. Astfel, petenții sesizează faptul că reclamata organizează încă o sesiune de recrutare de personal utilizând exclusiv metoda FEAST.

54. Astfel, Colegiul director, ca și în primul caz, va analiza din perspectiva existenței unei discriminări indirecte, limitarea accesului la angajare a petenților în cadrul reclamatei, singura unitate națională angajatoare naționale din domeniu. Limitarea și excluderea petenților de la oportunitatea de a putea candida la unul dintre posturile disponibile în cadrul reclamatei și eventual de ocupare a unuia se realizează pe de o parte, prin utilizarea exclusivă a metodei FEAST prin intermediul căreia reclamata recrutează personal necalificat, petenții fiind excluși și, pe de altă parte, prin neasigurării oportunității de a participa la o sesiune de recrutare a angajaților care dețin licență (așa cum argumentează reclamata în conținutul notelor scrise depuse), reclamata neasigurând nici

măcar o dată această oportunitate în ultimii 4 ani, de la depunerea primei petiții.

55. Colegiul director reține spre analiză posibile fapte de discriminare față de 12 controlori de trafic aerian stagiați care dețin licență emisă de Autoritatea Aeronautică Română în urma absolvirii în anul 2019 a Școlii Superioare de Aviație Civilă. Aceștia consideră că sunt discriminați prin folosirea de către reclamată a aceleiași metode FEAST de selecție a unor candidați care urmează să fie pregătiți de către aceasta, din resursele companiei, în vederea obținerii unei licențe similar cu cea a petenților, ulterior celor care promovează testul le este asigurat un loc de muncă.

56. În drept, raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art.2 alin.3 din OG nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Astfel, articolul în speță dispune că „Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare”.

57. Astfel pentru a analiza din perspectiva discriminării indirecte se au în vedere:

- ✓ *prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre*
- ✓ *care au efect de dezavantajare pe baza unui criteriu (rasă, naționalitate, etnie, altul etc.)*
- ✓ *exceptând situațiile în care există un scop legitim, metodele sunt adecvate și proporționale*

58. În situația **discriminării indirecte**, ne plasăm în câmpul de **aplicare al unui criteriu aparent neutru**, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă, în fapt, **se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis.**

59. În prezenta speță, ne aflăm în situația în care prevederea, criteriul sau practica aparent neutră o reprezintă utilizarea metodei FEAST care, pe de o parte, exclude petenții de la participarea selecției candidaților, fiind avansată justificarea că aceștia deja au la bază o pregătire superioară în așa fel încât rezultatele testului ar fi deteriorate iar, pe de altă parte, prin restricționarea dreptului la muncă, deoarece de mai mult de 10 ani ocuparea posturilor de controlori de trafic aerian sunt ocupate din sursă internă prin metoda FEAST.

60. Această metodă FEAST are ca efect dezavantajarea petenților, care dețin licența de controlori de trafic aerian stagiar însă nu sunt pregătiți de reclamată. Astfel, în prezenta speță, criteriul de discriminare îl reprezintă furnizorul programului de pregătire. Reclamata vizează angajarea candidaților pregătiți de aceasta, din sursă proprie, pentru care investește resurse financiare în baza unui contract de școlarizare.

61. Colegiul director reține că reclamata recrutează personal în vederea pregătirii, sub formă subvenționată, iar petenții sunt excluși de la această formă de pregătire deoarece aceștia deja o dețin, fiind certificată prin licență.

62. Deși reclamata specifică că anunțul se referă la selecția candidaților în vederea pregătirii lor ulterioare, Colegiul director reține că, după admiterea testului FEAST, cei care urmează cursurile de pregătire susținute de reclamată sunt angajați de aceasta, pe

baza unui contract pe durată determinată.

63. Celor care sunt selectați prin metoda FEAST li se asigură un loc de muncă.

64. Petenții nu au oportunitatea de a fi instruiți de reclamată deoarece aceasta admite că petenții au deja o licență care atestă deținerea pregătirii pe care aceasta o urmărește la cei pe care îi selectează prin metoda FEAST.

65. Din această perspectivă, petenților li se anulează oportunitatea de a fi angajați de reclamată, în măsura în care aceștia ar fi dispuși să urmeze cursurile de pregătire susținute de aceasta, în lipsa valorificării licenței deținute.

66. Deși reclamata admite că petenții dețin o licență care atestă pregătirea acestora, aceasta nu este valorificată de reclamată, preferând să organizeze sesiuni de recrutare și de selecție în vederea obținerii licenței de controlor de trafic aerian stagiar și implicit să angajeze proprii absolvenți, din sursă internă.

67. Cu toate că reclamata consideră că nu li se îngrădește dreptul de evaluare și de angajare, susținând că petenții vor putea participa la evaluare la momentul la care reclamata va scoate la concurs posturi de controlori de trafic aerian stagiar, aceasta admite că nu a organizat astfel de concursuri.

68. Astfel, petenților li se obstrucționează dreptul la muncă, la evaluare și de a fi angajați în raport cu pregătirea deținută, confruntându-se cu o situație de cerc închis. Pe de o parte, petenții sunt excluși de la procesul de recrutare în vederea pregătirii urmărite de reclamată și implicit la ocuparea unui post disponibil în cadrul companiei, sub motivul pregătirii preexistente iar, pe de altă parte, reclamata nu organizează sesiuni de evaluare în vederea angajării pentru cei care dețin licența de controlori de trafic aerian stagiar, pentru ca aceștia să-și poată dovedi pregătirea atestată de diploma deținută. Din aceste considerente, petenții nu se bucură de oportunități pentru a putea participa la recrutarea personalului cu licența dobândită în cadrul altor unități de pregătire (în speță Școala Superioară de Aviație Civilă) în vederea exercitării dreptului la muncă în conformitate cu pregătirea deținută, nevalorificându-li-se licența deținută de controlor de trafic aerian stagiar.

69. Colegiul director constată că reclamata preferă angajarea persoanelor pregătite de aceasta în detrimentul celor care sunt pregătiți în alte unități deși dețin același tip de licență de controlor de trafic aerian stagiar.

70. Colegiul director a analizat faptele sesizate din perspectiva discriminării indirecte și a constatat că metodele și practicile reclamatei dezavantajează petenții, li se îngrădește dreptul la muncă, de a fi evaluați și de a-și exercita profesia. Astfel, Colegiul director constată că petenților nu li se asigură șanse egale la angajare și exercitarea profesiei, nu li se asigură cadrul în care aceștia să-și poată dovedi pregătirea și abilitățile profesionale în vederea ocupării unui post în cadrul reclamatei.

71. Având în vedere considerentele de mai sus, Colegiul director constată că faptele sesizate reprezintă discriminare în conformitate cu art. 2(3), art. (6) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată.

72. Totodată, Colegiul director, pentru faptele analizate și pentru care s-a constatat săvârșirea unei forme indirecte de discriminare, dispune sancționarea reclamatei ROMATSA R.A cu amendă contravențională în cuantum de 50 000 lei, conform art. 26 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare. Cuantumul amenzii

contravenționale este considerat efectiv, disuasiv și proporțional întrucât anterior Colegiul director pentru același condiții de selecție a decis aplicarea unei amenzi contravenționale. Neaplicarea hotărârii anterioare emise de Colegiul director al CNCD reprezintă o formă agravantă a faptei, de aceea se impune sporirea cuantumului amenzii. **73.** De asemenea, Colegiul director hotărăște în conformitate cu art. 26 alin (2) publicarea rezumatului prezentei Hotărâri pe prima pagină, în loc vizibil, pe site-ul web al reclamatei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respingerea excepției necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării privind interpretarea și aplicarea legilor invocată de partea reclamată;
2. Faptele sesizate reprezintă discriminare în conformitate cu art. 2 (3) coroborat cu art. 6 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată.
Sancționarea reclamatei ROMATSA R.A cu sediul în Bd. Ion Ionescu de la Brad nr. 10, CP 18-90, sector 1, București, cu amendă contravențională în cuantum de 50 000 lei conform art. 26 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. Admiterea excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru înlăturarea consecințelor faptelor de discriminare și restabilirea situației anterioare;
4. Publicarea unui rezumat al hotărârii, într-o poziție vizibilă, pe prima pagină de internet, <https://www.romatsa.ro/> ;
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se achită la Administrația Sector 1 a Finanțelor Publice din București. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

BABUȘ Radu - Membru

BĂNICĂ Claudia Cerasela – Membru

DIACONU Adrian - Nicolae – Membru

GRAMA Horia - Membru

JURA Cristian - Membru

MOȚA Maria – Membru

OLTEANU Cătălina – Membru

RAIU Cătălin Valentin – Membru

SĂVULESCU Radu – Cosmin - Membru

Redactată și motivată: AB

Data redactării: 08.02.2024

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.